

עין מושפת
גר מצוה

ק"א מ"י פ"ג דמ"ג
י"ט הלכה י"ג סנה
לא"ן תקי ט"ש"ע א"ח
ק"ח ב"ג מ"י פ"ג
מלכות י"ט
הלכה טו טו ט"ש"ע א"ח
ס"ח תקי ט"ש"ע א"ח
ק"ב ד"מ פ"ה מ"ג
י"ט הלכה י"ג סנה
לא"ן תקי ט"ש"ע א"ח
ק"ח ב"ג מ"י פ"ג
מלכות י"ט
הלכה טו טו ט"ש"ע א"ח
ס"ח תקי ט"ש"ע א"ח
ק"ב ד"מ פ"ה מ"ג
י"ט הלכה י"ג סנה
לא"ן תקי ט"ש"ע א"ח
ק"ח ב"ג מ"י פ"ג
מלכות י"ט
הלכה טו טו ט"ש"ע א"ח
ס"ח תקי ט"ש"ע א"ח

רבינו הגאון

רב פפי לא אכל דייסא
כביה מר שמואל, משום
פריצתו דעבדי, פת"ל
הבורר קטניות ביום טוב,
ע"י בית הלל אומרים
בורר כדרכו בחיוב
ובתמיהו אבל לא בשביל
כו"י, תניא רשב"י אומר
מתלמידי שבאורכא מרובה
על הפסולת, רבית הלל
אומרים בבורר כדרכו,
אבל אם הפסולת מרובה
הב"ה ור"ה כגון דנפיש
בשרתא וזו"ר בשיעורא,
פירוש פסולת כגון אבנים
דקו"ה והואיל נסים, אחד
מן האוכל כנגד נשים
מן הפסולת, ורבי הכל
בזה בורר ונטול האוכל
ומינוח הפסולת במקומו.
ר"ג אומר אף מדיח
ישולה, וכן היה נוהגין
מביאין מ"ל מלא ערשים
ומציפין עליו מים, אם
הפסולת כגון חבין וכיוצא
בו נמצא הפסולת עמה
האוכל למטה, ואם הוא
עליו נמצא האוכל למטה
העשר למטה, יירטלמי
הבורר והטוחן ומכיר
שבבא נסקל, ביי"ט
סוף הארבעים, והתנין
בורר כדרכו (בחיוב)
ובתמיהו, הרי"ה דר"ג היא
רתי אף מדיח ישולה,
התני של בית ר"ג
שחוקין מפליגין ברה"ם
שלחן, מותר לשחוק
ואסור לבורר (מתני') בית
הלל אומרים משלחין
ביי"ט בהמה ויהי יצוין
(ושחוקין) א"ן בין חיון
בין שחוקין, יינתן שטני
אפלות וקטנית אבל
לא תפסול, תני ובלבד
שלא יעשה בשורה, ואין
שורה פחותה משלשה
בני אדם, בני רב איש
תלתא גברי בתלתא מיני
סני, חוקין, תניא ר'
שבטן מדיח בתבואה,
ל' ט"ח לעשות סוף
נפסיהו, שערין לעשות
מתני' רס"טין, מתני'
משלחין כלים בין תפורין
בו, ואמרינן תפורין חזו
למילכש, שאין תפורין
גמי חזו לכסוי, אלא

ביצה פרק ראשון ביצה

יד:

ר"ב אמר, לעולם מה עעס קאמר ועס כמישה לא שריא
ואפילו בקטנה ומיירי להו לבני א"י שיש להם עבדים
שמוללים בדבר כך פירש הקונטרס:
הבורר קטניות ביו"ט בית שמאי אומרים בורר אוכל אוכל, ולא
היינו ברירה וכו' ומימה
דנמסקת שבת דף ק"ה, קאמר מה
דרכו של בורר נוטל האוכל ומניח
הפסולת והכא משמע שאין ברירה
בכך דקרי ליה שני וי"ל דהתם ה"פ
נוטל האוכל עצמו ומניח הפסולת
פירוש זירוק אמו ומכל מקום פסולת
מתוך האוכל הו' ברירה א"י נמי התם
שהפסולת מרובה על האוכל ולא ודאי
הו' אוכל מתוך הפסולת דרך ברירה
אלה הכא מיירי שהאוכל מרובה על
הפסולת דלא הו' פסולת מתוך האוכל
דרך ברירה ובגמ' דפריך דפסולת
מרובה על האוכל מי איכא מאן דשרי
פ"י אפי' בעטלוהי יא' אסור היה יכול
להקשות לזו"ר דרך בורר אלא דעדיפא
מניה פריך א' דלפניו עטלוהי יא'
אסור דנטל מעטוהו לגבי רובא והו'
ככוליה פסולת:

מפני מה

מפני מה אמרו וי"לון טמא טפני
שהשמש מתחמם כנגדו.
וא"ת והא נפרכת מהשן אמר כפרק
גיד הגשה (וחולן דף 5) וסו' דמקבל
טומאה (ו)וקאמר) ושלש מאות הניס
וכו' ופ' על ג' דהאי טעמא לא שייך
בהו יש לומר דשמי פרכת האיל
דמייך הייפי עלויה דלרון הו' הוא אהל
ומטמא כמת ומ"מ קשה דהיאך
מטמאה בולד הטומאה דאמר נמסקת
שקלים (דף י"ב): פרכת שטמאה בולד
הטומאה ומיירי דמסקה דז' וזכה
דאי לאו הכי לא מטמוו כלי וי"ל כיון
שעשה אהל יש להם חורת כלי
ומטמאים אף בולד הטומאה ועוד
אומר היר"ד שמואל מאיינר"ה כשהיו
נושאים הפרכת ממקום לתקום נוטן
הכלים למטה א"כ יש חורת כלי
עליהם ובה"ג (יג'גס וילון אסור יש
לפניו אסור לעשותו מכלאם מפני
שהשמש מתחמם כנגדו וי"ל דלא
אשכחנא נכוס מקום לא כברייתא
ולא נמשנה דיהא אסור וילון
מכלאם א' בשלמא טומאה אשכחנא
דמתן סדן שהיה עמא מדרס ועשאו
וילון טמור מן המדרס אבל עמא מנג.

אלא

שאין תפורין גמי חזו לכסויי אלא כלאים למאי חזו וכי תימא חזו למימד
תותיה (ו)התניא ולא יעלה עליך אבל אתה יכול להציעו תחתך אבל אמרו
חכמים אסור לעשות כן שמא תכרך לו נימא על בשור וכו' דמפסיק מדי בני
בני והאמר ר' שמעון בן פוי א"ר יהושע בן לוי אמר ר' יוסי בן שאול אמר
רבי משום קהלא קדישא דבירושלים אפי' עשר מצעות זו על גבי זו
וכלאים תחתיה אסור לישן עליהם (משום שנאמר לא יעלה עליך) אלא
בוילון והאמר עולא מפני מה אמרו וילון טמא מפני שהשמש מתחמם כנגדו
אלא

אלא

שאינו תפורין גמי חזו לכסויי אלא כלאים למאי חזו וכי תימא חזו למימד
תותיה (ו)התניא ולא יעלה עליך אבל אתה יכול להציעו תחתך אבל אמרו
חכמים אסור לעשות כן שמא תכרך לו נימא על בשור וכו' דמפסיק מדי בני
בני והאמר ר' שמעון בן פוי א"ר יהושע בן לוי אמר ר' יוסי בן שאול אמר
רבי משום קהלא קדישא דבירושלים אפי' עשר מצעות זו על גבי זו
וכלאים תחתיה אסור לישן עליהם (משום שנאמר לא יעלה עליך) אלא
בוילון והאמר עולא מפני מה אמרו וילון טמא מפני שהשמש מתחמם כנגדו
אלא

קאמר ובקטנה גמי קאזי וקאמר אין
כחשין כלל ודמינן עלה אהל כחשין כו': הא לן, טלית לן עבדי
דמוזלי: הא לכו, טליתא להו עבדי דמוזלי ועושין בגדוהו ואומרים
נקטנה עשינו: קליף לפריה, זאהר מראיתו היה קלוף ולכן:
מתני' מדיח, כמים: וטולה,
מפרש בגמרא שולה הפסולת שלף
למעלה כמו משיטלה בחניות (ע"ו)
דף נ"ו, דהיינו גמי שנטול מרצנים
הנפים ע"פ החיות: **גמ' כד"ל**,
דשרי ב"ה לנטול פסולת ממש
ולהשליך: מי איכא מאן דשרי, ואפי'
לנטולו והא עבדי ליה מיעוטא לגבי
רובא והוה ליה ככוליה פסולת ולא
חזי: דנפיש כפרסא, שיטנו דק,
והכי קאמר דר"ה זומן שטורח
האוכל מרובה על של פסולת הוא
דקא אמרי ב"ה נוטל פסולת דמטמא כגון
כפרסא עדיף אבל אס עורח הפסולת
מרובה על של האוכל דכרי הכל כו':
ומציפין עליו מים, ועומדים בו מים
עד שפסי על האוכל: איפכא, אוכל
למעלה ופסולת למטה: עפרא,
למטה מן האוכל: גילי, קש למעלה
מן האוכל: **מתני'** אין משלחין,
דורון איש לרעהו: אלא מנות, דכר
המוכן ופי' עשו להניחו למחר כגון
חמיות בשר חמיות לפני האורחים
וכן דגים: אבל לא אס הפסולת,
שאני ראויה היום שאין עומדים ביום
טוב שהיה לו לחנון מאתמול ולא
תפני טעמה: ורבי שמעון מטיח
בפסולת, שמה יבשלים בקדרה
ויכתש במכתש קטנה: **גמ'** שלף
יעשו בשורה, לא ישלה הדורין ע"י
אנשים הרבה דלדושה מלתא ונראים
כמוליכים למכור בשוק: **סנהא גברי**,
שלושים עם תלתא מיני: מאי, מי
אולינן בשר כל מין ומין ושרי כי היכא
יכול לשלוח איש אחד עם כל מין זה
באלו זה השתא גמי שרי לו ללמא
השתא מיהא איושה מלתא: **לודיוט**,
מאלל חטין: **רסוסין**, מאלל העשוי
מן הערשים: **מתני'** משלחין כלים,
גנדים: וכן לזורר המועד, ובגמרא
מפרש למאי חזו: **אלא לא מנעל**, של
עץ מלושה עור ומסמרות קצועין בו
שגזרו חכמים עליו שלף לנעלו בשבת
וכיוס טוב משום מעשה שהיה שנהרגו
הרוגים בשבת על ידיו נמסקת שבת
(דף ס"ג): **ולא מנעל שאינו טמור**, ללא
חזי למידי: אף לא מנעל לכן, שלף
היה דרכו לנעלו: **שליך אומן**,
להשמיכו: **שנאוסין**, מתקטעין:
גמ' למימד, לכפול: **שמה סכרך** לו
נימא, יש נימס יג'גדולים וגסיס כגון
של גלוסקין שקריק קריט ומחמתם
במקומה ועובר משום לא תלבש שעטמ"ס,
א"כ נימא צלמחא כיון דיעיקר הבגד
מהנהו ומחמתו מלמטה היא לה הא
לבישה דליית בה הגאה: **דמפסיק מדי**,

תורה אור השלם

1. את דקתי תשמרו
בהמתוך לא תריבוי
כלאים שרף לא חודע
כלאים וברך כלאים
שעטנו לא יעלה עליך.
ויקרא י"ט

גילוי השמים

גמרא בלאים אבא חזו,
פ' יצמת דף ד ע"א
מפסולת דיה דמתי:

לעזי רש"י

קריט, מעיל,
מוסף רש"י,
בורר אוכל האוכל,
התכליל יעול והפסולת
שאל כלי (שבח ק"ח),
בורר כדרכו, טעל
פסולת ומניח אוכל אס
י"לה, ושס', מדיח
ורשולה, מתי ערשים מים
כלל לבדו פסולתו ושס
ק"ח, דר"ה בשואובל
מרובה על הפסולת,
דאי שקל אוכל פסיס
שעלה (שם ק"ח), דברי
הכל נוטל את האוכל,
דכתיבא עתה ולא
לאסורא (שם), שמה
הכרך לו נימא על
בשרו, ומתחמם ופסיק
רישא הוא (המפרש תמיד
כו').

מסורת הש"ס

6) נכרסת ה' וש"ן,
8) שבת ק"ח: 8) בירושלמי
לימא קטין, ד' (בבבא ק"ח):
ע"ס, 8) רשב"י כ"ג,
1) ו' מ"י שבת סנה: כתי:
ס"ה ס"ה אהל, 1) (הוספת'
ס"ה, 8) בירושלמי לימא
יקטניות, 8) (הוספתה שם
ע"ס, 1) (שבת פ"ג), 8) ליל
ואפי' שאין לזורר המועד
וכן הוה כמתני' בירושלמי
(וע' גליון הגמרא לא"י)
סימן ל"א ס"ק ג', 1) לימא
ט"ו, תמיד כ"ו, 8) לימא
כיומא (ומתמיד, 8) ב"ה
נוסף: בני כגל, 8) ב"ה
נוסף: בני ארץ ישראל,
8) ב"ה: 8) גנדים,
(8) ודכריס כ"ג, 8) דלפניו
פסולת יהיה אסור כ"ג,
(ק) ודקאמר, 8) גמ' שמי
מה אמרו וילון אסור כ"ג,
8) וז"ל היך אמרו שמי
מה אמרו כו' כ"ה חפטי
גמרא,

גילוי השמים

גמרא בלאים אבא חזו,
פ' יצמת דף ד ע"א
מפסולת דיה דמתי:

לעזי רש"י

קריט, מעיל,
מוסף רש"י,
בורר אוכל האוכל,
התכליל יעול והפסולת
שאל כלי (שבח ק"ח),
בורר כדרכו, טעל
פסולת ומניח אוכל אס
י"לה, ושס', מדיח
ורשולה, מתי ערשים מים
כלל לבדו פסולתו ושס
ק"ח, דר"ה בשואובל
מרובה על הפסולת,
דאי שקל אוכל פסיס
שעלה (שם ק"ח), דברי
הכל נוטל את האוכל,
דכתיבא עתה ולא
לאסורא (שם), שמה
הכרך לו נימא על
בשרו, ומתחמם ופסיק
רישא הוא (המפרש תמיד
כו').

לעזי רש"י

קריט, מעיל,
מוסף רש"י,
בורר אוכל האוכל,
התכליל יעול והפסולת
שאל כלי (שבח ק"ח),
בורר כדרכו, טעל
פסולת ומניח אוכל אס
י"לה, ושס', מדיח
ורשולה, מתי ערשים מים
כלל לבדו פסולתו ושס
ק"ח, דר"ה בשואובל
מרובה על הפסולת,
דאי שקל אוכל פסיס
שעלה (שם ק"ח), דברי
הכל נוטל את האוכל,
דכתיבא עתה ולא
לאסורא (שם), שמה
הכרך לו נימא על
בשרו, ומתחמם ופסיק
רישא הוא (המפרש תמיד
כו').

8) כ"ו חתפספסא חטין לעשות חזן פסיסיה חזן בערשים איהם סס מני דילן בגמרא לתן למי כהמתו ואילו דרבינו היה לו גירסא אחרת.